

RINF1200 – Opphavsrett og beslektede rettigheter

Høsten 2008

Del I

"Snusmumriken" barnehage hadde fått bredbånd. Nå utnyttet de muligheten til å ha en samlingsstund hvor de så på gårsdagens episode av NRKs "Jul i Blåfjell" på web-TV. Barnehagebestyrer Caroline Vold hadde fått låne en prosjektor slik at de kunne se serien på et lerret.

Bestyrer i nabobarnehagen "Hemulen", Marte Kirkerud, fikk høre om dette og likte ideen. Men denne barnehagen hadde ikke bredbånd og kunne ikke se på web-TV. Marte Kirkerud pleide å ta opp julekalenderserier som hun likte på sin DVD-opptaker, slik at hun skulle kunne spille disse for sine barn et annet år hvis det ikke skulle bli sendt en kalenderserie som hennes barn likte. Inspirert av det de gjorde i "Snusmumriken" tok hun med seg sine hjemmebrente DVD-plater til barnehagen. Derfor kunne også barna i "Hemulen" se "Jul i Blåfjell" spilt av fra en DVD-spiller.

1. Drøft og ta stilling til om det de to barnehagene gjør er lovlig eller ikke.

Del II

Marte Kirkerud likte å gi personlige julegaver. I år hadde hun bestemt seg for å gi CD'er med innhold tilpasset den enkelte mottaker. Marte og hennes mann hadde alltid kjøpt ganske mange CDer og hadde en omfattende platesamling. Til sin venninne og kollega Caroline Vold satte hun sammen et utvalg av musikk fra sin egen platesamling og brente CDer med denne musikken.

Marte likte å følge med i hva slags musikk ungdom var opptatt av, men hun delte ikke deres musikksmak. Så i Martes platesamling fantes det ikke mye av den musikken hennes niese Kari likte å høre på. Marte gikk derfor til "fildelingstjenesten" PirateBay for å finne musikk, og lastet ned musikk hun var sikker på at Kari ville like. Hun satte sammen en samling CDer med musikk som hun hadde lastet ned via PirateBay og musikk fra egen samling som hun mente Kari også burde høre på og kanskje ville like.

Marte satte også stor pris på at NRK hadde gjort mange av sine programmer tilgjengelig for nedlasting som podkast. Hun hadde lastet ned mye av dette og lagret det på sin PC. På "NRK Gull" hadde hun funnet mye som hun var sikker på at hennes foreldre ville like å høre på nytt. Hun laget en samling med bl.a. flere av Richard Herrmanns opplesningsserier og Radioteateres klassiker "God aften, mitt navn er Cox" i tillegg til et utvalg julemusikk fra sin egen platesamling. Dette var årets julepresang til Martes foreldre.

Marte laget også personlige plateomslag, for det meste med bilder som hun hadde funnet på Internett. Marte var en ivrig julekortsriver. Hun sendte julekort til nær og fjern familie, venner og kjente, samt kolleger. Til sammen sendte hun nærmere 200 julekort. Sammen med julekortene sendte Marte en "årsrapport", hvor hun fortalte om hva som hadde hendt henne og hennes familie i året som hadde gått. I år hadde hun bestemt seg for å gjøre litt ekstra. Hun satte sammen en CD med hennes favoritter blant den musikken som var utgitt det året og et utvalg julesanger som Marte syntes hun måtte høre hver jul. Alt var kopiert fra hennes egen CD-samling. Omslag hadde hun basert på et bilde hun hadde funnet på Internett. Alle som fikk julekort fra Marte fikk også en CD.

2. Drøft og ta stilling til om Marte Kirkeruds ulike julepresanger og julehilsner (CDene med omslag) er lovlig fremstilt eller ikke.

Del III

Lars Holm er en ivrig hobbykokk. Han vil gi ut kokeboken "Mesterkokkenes beste for glade amatører". Han samler oppskrifter fra bøker skrevet av Eivind Hellstrøm, Bent Stiansen, Lars Barmen, Terje Næss og andre.

De oppskriftene han synes virker interessante og samtidig mulige å lage for entusiastiske amatører prøver han sammen med sin gode venn, hobbykokken Peder Ås. I sin bok skriver tar Holm inn oppskrifter som han har prøvd, forteller hvem som har presentert oppskriften og om egne erfaringer med å lage rettene. Han refererer og til dels siterer det mestrene har skrevet og fletter dette inn i beskrivelsen av egne erfaringer med å følge oppskriftene. Det viste seg at alt ikke var så enkelt når en dyktig amatør skulle omsette teori til praksis.

Et av forlagene som hadde utgitt flere av de bøker Lars Holm hadde benyttet truet med å saksøke Lars Holm. De mener at han urettmessig har gjort bruk av deres oppskrifter og mesterkokkenes råd om hvordan man skulle lage maten. Lars Holm spør deg til råds:

3. Kan han gi ut kokebøker med oppskrifter som han har hentet fra andre bøker?
4. Kan han referere og sitere fra beskrivelsene i mestrenes egne bøker?

Svarene skal begrunnes.